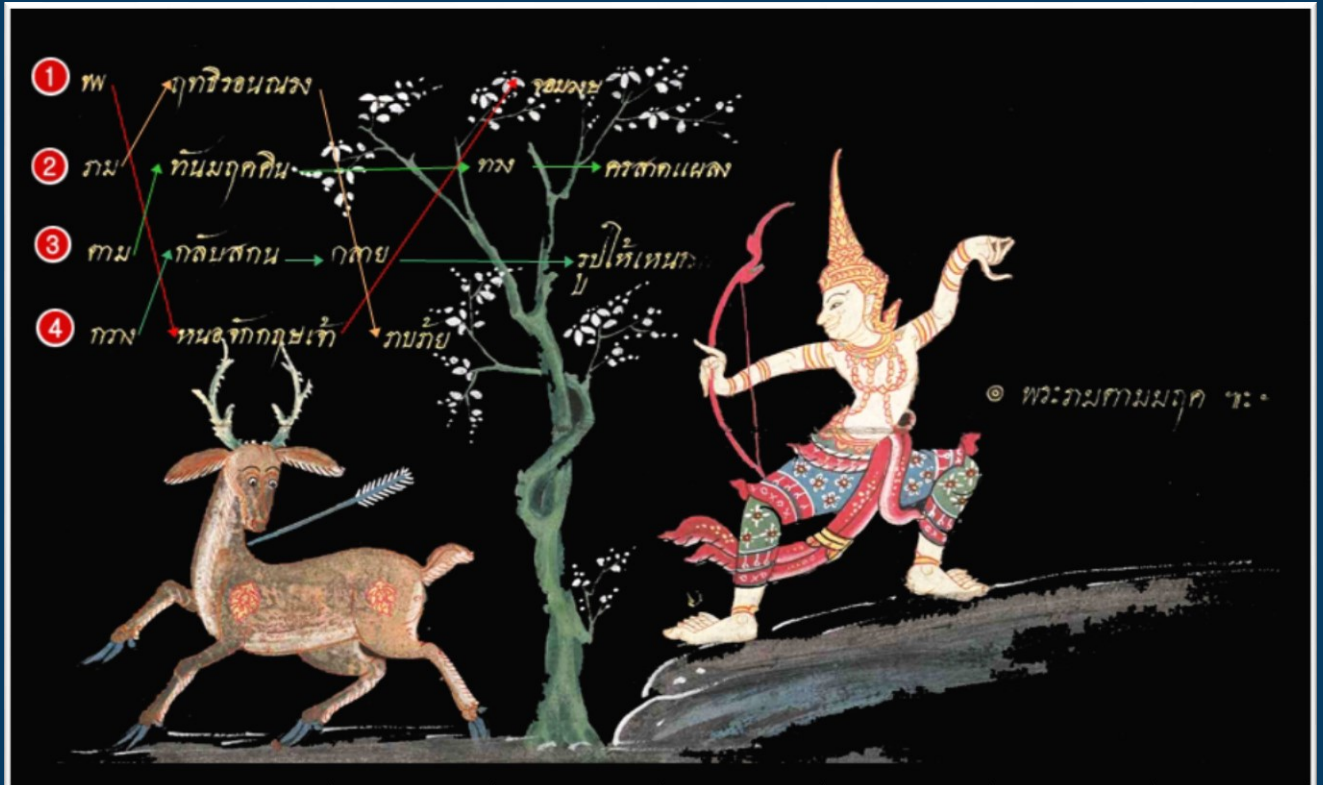

๑ พระรามตามมฤค ฯลฯ

พระ	หน่อจักรกฤษเจ้า	จอมวงษ์
ราม	ฤทธิรอนนรงค์	ราพณ์ร้าย
ตาม	ทันทมฤคิน	ทรงศร สาดแผลง
กวาง	กลัษสกันธกกลาย	รูปให้เห็นกล

พระรามตามมฤค มีที่มาจากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ในตอนพระรามตามมารีศที่แปลงร่างเป็นกวางทองมาหลอกล่อให้พระรามตามเข้าไปในป่า เพื่อเปิดโอกาสให้ทศกัณฐ์มาลักนางสีดาไป

รูปแบบการตอนโคลง เริ่มจากบาทแรก(หมายเลข 1) คำว่า “พระ” ไล่คำตามลูกศรสีแดงจนจบบาท แล้วจึงต่อด้วยบาทที่สอง(หมายเลข 2) บาทที่สาม(หมายเลข 3) และบาทสุดท้าย(หมายเลข 4) ตามลำดับ โคลงที่ตอนแล้วมีลักษณะแบบโคลงกระทู้ คือ คำแรกของแต่ละบาทประกอบกันเป็นประโยคได้ดังนี้ “พระรามตามกวาง” แบบแผนการตอนโคลงนี้ได้ตีพิมพ์ไว้แล้วในหนังสือเทพยกวีที่ถูกลืม ความหมายศัพท์ ราพณ์-ราพนาสูร หรือทศกัณฐ์, มฤค-กวาง, สกนธ์-ขันธ กองธาตุ ร่างกาย

ภาพ : สมุดไทยคำ “สมุดแบบโคลงมีสารพัด” จาก World Digital Library [www.wdl.org/en/item/8965]

แบบแผนการตอนโคลง : เทพยกวีที่ถูกลืม โดย ดร.นิยะดา เหล่าสุนทร